

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič 2 Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popusti po dogovoru. Inzeratni davek posebej. „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Po vsej Evropi hud mraz

Snežni zameti v južni Srbiji in Bosni. — Na progi Split-Sinj ustavljen promet. — Silni viharji v Rumuniji. — Promet v dravski banovini normalen

Beograd, 20. decembra. Po vesteh iz raznih krajev je v mnogih pokrajinah države zapadel debel sneg. V južni Srbiji, zlasti v okolici Bitolja je zapadel toliko snega, da zastaja promet. Slične vesti prihajajo tudi iz severne Bosne, kjer je zastal ves promet, kakor tudi na železniški progi Zajčar-Knjaževac. Poročila s primorja javljajo o veliki burji, ki dosega brzino 70 km na uro. Tudi iz Užice poročajo, da je zapadel tamkaj debel sneg.

Beograd, 20. decembra. Po napovedi tuk. meteorološke postaje bo sneg padal še en ali dva dneva, nakar bo nastopil zmeren mraz. V Beogradu danes močno sneži.

Zagreb, 20. decembra. Zdi se, da bodo letošnjo zimo spremljale enake prometne težave kakor lanske zimo. Komaj dva dni pada sneg, pa so že morali na posameznih progah ustaviti več vlakov. Na liški progi so ukinili več mešanih vlakov, na progi Split-Sinj pa je promet povsem ustavljen. Ob vsej progi razsaja namreč tako huda burja, da sproti zamele progo, ki je ni mogoče dovolj naglo očistiti.

Sofija, 20. decembra. V Bolgariji je zapadel debel sneg, zlasti na Balkanski planini. Na mnogih mestih zastaja promet. Brzovlaki iz Jugoslavije so imeli včeraj dve uri zamude.

Bukarešta, 20. decembra. Po vsej Rumuniji so divjala strahovita neurja. Vihar je poškodoval mnoge telefonske in brzojavne proge. Vlaki prihajajo z velikimi zamudami. Povsod je zapadlo

ogromno snega. Na Črnem morju divjajo še vedno hudi viharji.

Rim, 20. decembra. V krajih toskanskega Apenina je zavladal zimski mraz. Temperatura je padla pod ničlo. Na gorah divjajo snežni viharji.

Pariz, 20. decembra. AA. V Parizu je včeraj nanaglo nastopil mraz. Temperatura je padla na —4 stopinje. Navzlic mrazu je nebo jasno in sije sonce.

London, 20. decembra. AA. Poročajo iz Ottawe v Kanadi, da je zavladal v vsej Kanadi hud mraz. Od povsod poročajo o hudih snežnih metežih. Temperatura znaša 40 stopinj pod ničlo.

Newyork, 20. decembra. AA. Zaradi goste megle je bilo v tukajšnjih pristaniščih pridržanih 11 potniških in 30 trgovskih ladij. Škoda zaradi te zamude znaša doslej 1 milijon dolarjev.

Peking, 20. decembra. Zaradi hude zime in velikega snega je zmrznilo v mestu 21 oseb.

Ljubljana, 20. decembra. Včerajšnja burja, ki je ves dan zavijala okoli uličnih vogalov, je ponoči mahoma utihnila. Proti jutru je nastal nagel vremenski preobrat. V zgodnjih jutranjih urah je bilo deloma še jasno in zvezdato nebo. Toda okoli 6. se je ves horizont preprežal z gostimi temnimi oblaki. Začele so kmalu naletavati prve drobne in suhe snežinke, ki jih je veter gnal po ulicah in strehah. Strehe so bile v kratkem času vse pobeljene in tudi po ulicah in cestah se je sneg kmalu prijel.

ker so bile suhe in nimajo snežinke mnogo mokrote. Sneži neprestano v drobnih količinah. Prometne ovire se še niso pojavile, pač pa je bilo dopoldne več manjših nezgod na hodnikih v različnih ulicah in cestah. Neka gospa, ki je šla s trga, je na Miklošičevi cesti tako nesrečno spodrsnula, da si je zvilila desno nogo. Tudi konjem je drslo, ker so imeli še gladke podkove.

Močno snežiti ni danes pričelo samo v Ljubljani in bližnji okolici, marveč je snežilo val obšel celo Slovenijo. Po nekaterih krajih je že davi padlo 2 do 5 cm snega. Močno sneži na Gorenjskem okoli Kranjske gore in v Bohinjski dolini.

Najhuje sneži v kočevskih in čabranjskih gozdovih, kjer so se pojavili prvi snežni viharji. V Kočevju je do davi padlo na prostem že do 5 cm snega. V čabranjskem srezu sneži že dva dni neprestano in v gostih kosmih. Tam je padlo snega do 20 cm. Se huje je v gozdovih.

Davi je začelo snežiti tudi po vsem Štajerskem. V Mariboru je davi padlo že do 3 cm snega. Na Notranjskem, kjer je včeraj razsajala silna burja, so se v gostih obsejnih predelih pojavili snežni viharji.

Prvi sneg v območju ljubljanske direkcije državnih železnic še ni povzročil nikakih prometnih ovir in nepravil. Promet potniških in tovornih vlakov je popolnoma normalen in v vzornem redu.

Temperatura v krajih dravske banovine je davi varirala med +1° C do —6° C. Najvišja temperatura je bila davi zabeležena v Novem mestu (+1° C), najnižja v Kranjski gori (—6° C).

Bojno glasovanje v angleškem parlamentu

Polnočno glasovanje v angleški spodnji zbornici — Z večino 8 glasov je bil premo govorni zakon sprejet — Najmanjša vladna večina v zadnjih desetih letih

London, 20. decembra. Za sinočno sejo spodnje zbornice je vladalo v vseh krogih ogromno zanimanje, ker se je splošno naglašalo, da je ta seja odnosno glasovanje o premo govornem zakonu odločilno za nadaljnjo usodo delavske vlade. Seje so se udeležili vsi poslanci, navzoča je bila celokupna vlada in tudi diplomatske lože so bile popolnoma zasedene. Še tik pred sejo je bilo položaj povsem nejasen. Le o konzervativcih se je vedelo, da bodo glasovali proti vladnemu načrtu. Liberalci so na svoji predhodni konferenci sklenili, da bodo zavzeli stališče šele na seji sami, ravnanje se po tem, v koliko bo vlada upoštevala liberalne izpreminjevalne predloge.

Na seji sami je Lloyd George ostro pobijal vladni premo govorni zakon in dokazoval, da bodo po sprejetju tega zakona cene angleškemu premo gu neiz-

ogibno poskočile, kar bo v ogromno škodo angleški premo govorni industriji in neposredno tudi za angleške rudarje.

Pred glasovanjem je povzel besedo Macdonald sam, ki je pobijal očitke opozicije in branil načrt vlade. Ob ogromni pozornosti vse zbornice se je tik pred polnočjo pričelo glasovanje. Napetost je naraščala od minute do minute in ko je bilo oddanih že 400 glasov, se še vedno ni vedelo, kdo bo zmagal.

Med silno napetostjo je končno zbornični tajnik sporočil, da je bil vladni zakon sprejet z 8 glasovi večine. Zanj je glasovalo 281, proti 273 poslancev. Za zakon sta glasovala poleg poslancev delavske stranke tudi dva liberalca, proti pa vsi konzervativci, 41 liberalcev in 4 neodvisni, dočim se je 5 liberalnih poslancev vzdržalo glasovanja.

Ruski carjevič živ?

V Kurdistanu se je pojavil 25 letni mladenič, ki trdi, da je sin carja Nikolaja II.

London, 20. dec. Reuterjev urad poroča iz Bagdada: Med tukajšnjimi ruskimi kolonisti je izzvala veliko razburjenje vest o nekem mladeniču, ki zatrjuje, da je edini še živeči sin ruskega carja. Policija v Kurdistanu ga je aretirala, ker je prispel brez potnih listov. Pri zaslišanju je izpovedal, da je bil dolga leta zaprt v sibirskih ječah, odkoder pa se mu je posrečilo pobegniti. Najprej je pobegnil v Perzijo, od tam pa jo

je mahnil v Kurdistan, hoteč nadaljevati potovanje v Pariz. Policija je dozdevnega carjeviča izpustila, ker njegovih trditve ne more ovreči. Mož je star okoli 25 let in je presenetljivo podoben carjeviču, tako, da so nekateri ruski kolonisti prepričani, da je res zakoniti naslednik ruskega carja. Sprejeli so ga z vso gostoljubnostjo in zbirajo sedaj sredstva, da mu omogočijo nemoteno potovanje.

Uveljavljanje novega univerzitetnega zakona

Rektorja zagrebske in ljubljanske univerze pri prosvetnem ministru

Beograd, 20. decembra. Po konferenci rektorjev beograjske, zagrebske in ljubljanske univerze sta včeraj rektor zagrebske univerze dr. Belobrk in rektor ljubljanske univerze dr. Dolenc posetila prosvetnega ministra dr. Božo Maksimovića. Minister se je dolgo časa razgovarjal z obema rektorjema ter razpravljal z njima o novem univerzi-

tetnem zakonu. Pri tej priliki je izjavil, da bo univerzitetni zakon še tekom tega zasedanja predložen vrhovnemu zakonodajnemu svetu v presojo. Kar se tiče prejemkov vseučilišnih profesorjev, so razgovori med finančnim ministrom, prosvetnim ministrom in rektorji univerz še v teku.

Imenovanja

Beograd, 20. decembra. Današnje »Službene novine« objavljajo ukaz, s katerim se imenujeta kot stalna sodna pripravnika v Ljubljani Leopold Šmalc in Josip Kokalj. V Dunavsko banovino se premešča za pomočnika referenta inspekcije dela Ivo Šorli, šef inspekcije dela v Mariboru. V dravski banovini je imenovan za referenta inspekcije dela Vinko Magister, dosedanj uradni inspekcije dela v Ljubljani. K glavni carinarnici v Ljubljani je premeščen v II/2. Nikola Albanec, doslej carinik v Zagrebu.

Odmev Ljapčevega poseta pri Nešiču

Beograd, 20. decembra. Po vesteh iz Pariza pripisuje angleški in pariški listi izredno važnost posetu bolgarskega ministrskega predsednika Ljapčeva pri našem poslaniku v Sofiji povodom kraljevega rojstnega dne. Listi naglašajo, da je to prvi poset predsednika bolgarske vlade v jugoslovenskem poslanstvu po svetovni vojni in ga tolmačijo kot znak povoljne atmosfere v jugoslovensko-bolgarskih odnosih, zlasti še glede na pogajanja, ki se vrše v Sofiji. Listi tudi povdarjajo, da mora biti Bolgarija Jugoslaviji hvaležna za njeno dobrohotno stališče v vprašanju bolgarskih reparacij.

Ljapčev o pogajanjih z Jugoslavijo

Beograd, 20. dec. Predsednik bolgarske vlade Ljapčev je sprejel predsednika naše delegacije Jankovića ter se v razgovoru z njim optimistično izrazil o nadaljnjem poteku in uspehih pogajanj med jugoslovenskimi in bolgarskimi delegati, ki se danes nadaljujejo.

Angleški nasvet Bolgarski

London, 20. decembra. AA. Diplomatski poročevalec »Daily Telegrapha« javlja, da so angleški ministri na sestankih z bolgarskim ministrom financ Molovom in bolgarskim ministrom zunanjih zadev Burovom uljudno, a vendar odločno nasvetovali Bolgarski, naj sprejme zahteve držav Male antante in ostalih malih držav, ki so upniki bolgarskih reparacijskih dajatev.

Načrti novih zdravstvenih zakonov

Beograd, 20. decembra. Vrhovni zakonodajni svet je prejel v razpravo nove zakone od ministrstva socialne politike in narodnega zdravlja in sicer zakon o organizaciji zdravstvenih občin, zakon o bolnicah in zakon o asanaciji sela.

Komunistične demonstracije "Berlinu"

Berlin, 20. decembra. Za prvo sejo mestnega zastopstva so bile napovedane komunistične demonstracije. Res se je zbralo zvečer približno 5000 komunistov na cestah, vendar pa ni nikjer prišlo do krvavih spopadov. Na Aleksandrovm trgu so poskušali komunisti napraviti barikade. Na trgu pred Aleksandrovim kolodvorom je policija oddala nekaj strelcev v zrak. Posrečilo se ji je razpršiti množico. V mestu je vladalo veliko razburjenje, ker so bile razširjene govorice o krvavih spopadih, pri katerih je bilo baže mnogo mrtvih. K sreči so se izkazale vse te vesti kot popolnoma neosnovane.

Dijaška Mala antanta

Beograd, 20. decembra. Po poročilih iz Prage so češkoslovaške, jugoslovenske in rumunske dijaške organizacije osnovale Malo antanto dijakov.

Številni vlomi po deželi

Ljubljana, 20. decembra. Ljubljanska policija je te dni prejela več prijav o številnih vlomih po deželi. Povsod so imeli vlomilci srečo in so odnesli bogat plen. Tako je bil te dni izvršen velik vrom v Dvorah, občina Cerklje. Vlomljeno je bilo v stanovanje gostilničarke in posestnice Angele Preša. Tat je odnesel iz omare žensko ročno torbico, v kateri je bilo okoli 16.000 Din.

Na Ješovcu, občina Kozje, je bilo vlomljeno v žitnico posestnika Antona Klakotčarja. Vlomilec je odnesel 20 srebrnih kron, več lir in 1 tisoč dinarskih bankovcev. Skupna škoda znaša 1500 Din. Iste noči je bilo vlomljeno tudi pri posestniku Josipu Klobasi na Ješovcu. Tat je odnesel par novih moških čevljev, vrednih 250 Din.

O drznem napadu, ki je bil izvršen v gozdu Kinovci pri Dolnji Lendavi smo že poročali. Dva bandita sta s samokresi v rokah prisilila blaginjaka Stefana Bilerja, službenega pri Naški lesni družbi, da ji ima je izročil ves denar, namenjen za izplačilo delavcev. Blaginjak jima je izročil 93.000 Din. Rop sta izvršila Aleksander Halas, rojen l. 1901, v Dolgi vasi in pristojen v Dolno Lendavo, po poklicu viničar, ter Stefan Tot, rojen l. 1907 v Rediču na Madžarskem, pristojen pa v Dolgo vas. Halas je majhne, drobne postave, suhega bledega obraza, govori pa slovensko. Tot je srednje postave, temnopoltn, obraza, kostančevih las in tankin, široko prstriženih brk. Oba sedaj oblasti zasledujejo.

V Dobropoljah se je te dni pojavila nevarna ciganska tolpa, ki je prišla s Hrvaške. Ena ciganka se je zglasila pri posestniku Ljudmili Berdavs in ji prerokovala srečo. Izvabila je od največ posestnice 1000 Din, svilen ruto in več drugih stvari. Ciganko, ki je bila stara okoli 35 let, išče sedaj policija.

Zakaj se
še vedno
mučite

z mencanjem in trenjem perila, ko vendar z Schichtovim RADIONOM lahko tako enostavno in udobno perete? Način je sledeči:

1. Običajno namakanje preko noči.
2. Raztopiti Schichtov RADION v mrzli vodi in perilo 20 minut prekuhati.
3. Perilo najprej v topli, nato večkrat v mrzli vodi dobro izplakniti.

Poskusite samo enkrat in uverili se bode, da Vam nobena stvar ne pripomore do tako lepega perila kot

Schichtov
RADION

Bolgarski vojni ataše v Beogradu

Beograd, 20. decembra. Bolgarska vlada je imenovala prvega adjutanta kralja Borisa, polkovnika Panova za vojne atašeja v Beogradu.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.725; Berlin 13.48 - 13.51 (18.495); Bruselj 7.887; Budimpešta 9.882; Curih 1094.4-1097.4 (1095.0); Dunaj 791.71-794.71 (793.21); London 275; New York 56.22; Pariz 221.92; Praga 166.89-167.66 (167.26); Trst 298.80-295.80 (294.80).

ZAGREBSKA PREDBORZA

Devize: London 275.00, Newyork 55.24, Pariz 221.90, Milan 294.85, Curih 1095.90, Beč 1350.00, Dunaj 793.00, Praga 167.30.

Effekti: pos. 85.5, vojna škoda 436-436.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: London 25.095, Newyork 514.00, Pariz 20.2525, Milan 26.9075, Madrid 70.80, Berlin 123.12, Dunaj 72.36, Beograd 9.127, Praga 15.2675, Bukarešta 3.0725, Budimpešta 90.05, Sofija 3.72, Varšava 57.70

Mala antanta za ureditev vzhodnih reparacij

Mala antanta protestira proti uveljavljanju Youngovega načrta pred ureditvijo vzhodnih reparacij — Zmaga dr. Schachta — Demisijska nemškega finančnega ministra

Pariz, 20. decembra. Poleg angleškega zunanjega ministra Snowdena ki je v imenu angleške vlade izjavil, da zahteva Anglija garancije za izvajanje Youngovega reparačnega načrta, je sedaj tudi Mala antanta sporočila, da ne more pristati prej na Youngov načrt, predno ne bo urejeno vprašanje takozvanih vzhodnih reparacij. V imenu Male antante je rumunski zunanji minister Mironescu brzojavno protestiral proti temu, da bi stopil Youngov načrt v veljavo prej, predno bi rešen vprašanje vzhodnih reparacij. Če velenje ne pripravijo Madžarske k popuščanju, Mala antanta ne bo niti podpisala niti priznala Youngovega načrta. V zvezi s tem poročja »Excelsior«, da bodo velesile storile odločen korak v Budimpešti ter pozvale Madžarsko, naj zadosti svojim obveznostim mirovnih pobor, ali pa se nemudoma spozna z Malo antanto.

Berlin, 20. decembra. Državni zbor se je včeraj popolnoma podvrzel pogojem, ki jih je postavil predsednik državne banke dr. Schacht. Ker so vladne stranke že podpisale predlog vlade, je zasiguran fond za kritje tekočih dolgov Nemčije, kar je dr. Schacht zahteval od vsega začetka. Zvečer se je govorilo v državnem zboru, da je državni podtajnik in finančni ministru profesor dr. Popitz že podal svoje mesto na razpolago. V krogih nemške ljudske stranke se smatra, da je odstop dr. Popitz samoobsebi umeven.

Berlin, 20. decembra. Kakor se govori v tukajšnjih političnih krogih, bo finančni minister Hilferding demisioniral zaradi opozicije predsednika državne banke dr. Schachta proti njegovi finančni politiki, ki je nalezela v nemških gospodarskih krogih na hud odpor. Nemška vlada je hotela najeti pri ameriških bančnikih Dillon - Read posojilo v višini 20 milijonov funtov ster-

lingov. Schacht noče pristati na to posojilo, dokler se ne najde za to potrebnega kritja.

Bruselj, 20. decembra. AA. Guverner francoske narodne banke Moreau se je včeraj sestal s predsednikom belgijske vlade Jasparsom, s katerim je razpravljalo o statutih mednarodne reparačijske banke.

Pariz, 20. decembra. AA. Francosko-nemška pogajanja o izpraznitvi Saarske kotline so bila zaradi skorajšnjih božičnih praznikov prekinjena. Nadalejevala se bodo 10. januarja.

Hrvatski gostilničarji v Beogradu

Beograd, 20. dec. AA. Predsednik ministrskega sveta in minister notranjih zadev general Peter Živković je sprejel včeraj ob 16. predstavnike Udruženja kavarnarjev, gostilničarjev in hotelierjev iz saveke in primorske banovine. Udruženje šteje 2200 članov in obstoji 74 let. Predsednika vlade je pozdravil vodja odposlanstva in predsednik udruženja Josip Maslić iz Zagreba, ki je v imenu vsega članstva udruženja izjavil, da hoče udruženje sodelovati z vlado pri izvajanju plemenitih načrtov kraljevske vlade ter je prepričano, da ni drugega izhoda, kakor pot, ki jo je označil manifest Nj. Vel. kralja Aleksandra z dne 6. januarja 1929. Nato je predsednik udruženja prosil predsednika ministrskega sveta, naj bi podpiral njihov stan, da bi se mogel pravilno razvijati. Končno je g. Maslić prošil generala Živkovića za podporo privatni šoli gostilničarjev in kavarnarjev, v kateri se vzgaja njihov naraščaj.

Ambulatorij na Miklošičevi cesti

K jutrišnji proslavi 40letnice socialnega zavarovanja v Sloveniji

Ljubljana, 20. decembra.

Ob 40letnici bolniškega in neagodnega zavarovanja v dravski banovini bodo gostje in vsi, ki se zanimajo za naše socialno zavarovanje in njega zdravstvene institucije, imeli priložnost, da si ogledajo ambulatorij OUZD v Ljubljani in se seznajajo z vsemi zdravstvenimi napravami in organizacijo zdravniške službe v tem ambulatoriju.

Ideja ambulatorijev kot zdravstvenih institucij socialnega zavarovanja je vznikla v Berlinu in stiske, ko je zaradi sporov zdravnikov in bolniških blagin prešla nevarnost, da ostanejo brez zdravniške nege vsi svoji zavarovane. Prvi ambulatorij, ki so bili leta 1923. zgrajeni v Berlinu, so se takoj sčelo obneeli, da je njih število neprestano rastle vse do danes, ko posluje sedaj samo v Berlinu nad 60 večjih in manjših ambulatorijev.

Ideja ambulatorijev kot temelj zdravniške službe je prevzelo tudi naše socialno zavarovanje in to po vsej pravici, kajti brez moderne urejenosti in opremljenega ambulatorija si ni mogote predstavljati dobro organizirane službe vseh povsod, kjer je našeljenih na tisoče zavarovancev.

V ekonomskem in v zdravniškem oziru prekaša ambulatorijska zdravniška služba vsako drugo zdravniško službo v socialnem zavarovanju, in naj bo ona organizirana na kakršnikoli drug način.

V ambulatorijih vrše zdravniško službo zdravniki z odlično strokovno in osebnostno kvalifikacijo; v ambulatorijih so zdravnikom na razpolago lepe, higijenične ordinacije s sobe s prostornimi in udobnimi čakalnimi, zdravniki se morajo posluževati najmodernejših instrumentov in aparatov; v po-

moč zdravnikom so bolničarke, ki izvršujejo pisarniške posle in zdravniška pomožna dela, razbremenjujejo zdravnike, da morejo doseči največji efekt kvantitativne in kvalitativne zdravniške službe; v ambulatorijih, kjer je organizirana zdravniška služba zdravnikov, specialistov, so zdravnikom za splošno medicino na razpolago konsilijalni pregledi po specializaciji, v ambulatorijih so končno mogote neobhodno potrebne zdravstvene naprave, kakor fizikalno zdravilišče in kopališče, nepogrešljiva lastitacija, ki služi zdravlju in profilaksi, ter stanica za naknadno zdravljenje poškodovancev.

Ljubljanski ambulatorij OUZD, dograjen leta 1923., je prvotni zdravstveni zavod našega socialnega zavarovanja.

Ambulatorij predstavlja moderno zgrajbo z modernimi opremljenimi zdravniškimi ambulatoriji za splošno medicino in vse specialne medicinske stroke, v ambulatoriju se nahaja fizikalno zdravilišče in kopališče s čistilnimi kadnimi kopeli in tuši, dalje stanica za naknadno zdravljenje poškodovancev (20 postelj), zdravniška soba in prekrasna dvorana, kjer se vrše seje, predavanja ter službeni in znanstveni zdravniški sestanki uradovih zdravnikov.

Zdravniki za splošno medicino ordinirajo od 8. do 18. ure, zdravniki specializirani od 8. do 15. ure. Pravico od rednega zdravljenja v ambulatoriju ima nad 19.000 članov in vsi njihovi svojci, pravico do specializiranih zdravniških pregledov in do zdravljenja v fizikalnem zdravilišču pa zavarovanci cele dravske banovine. Fizikalnega zdravilišča ter kopališča pa se morejo posluževati tudi nečlani.

tam razstavljene, in najmanjšemu naliti v termos vsak večer došti toplega mleka, da ne bo treba vsako noč vstajati v nezakurjeni sobi. Malčki se priručno poslavljajo od rožnega pulka s tako smešnim svilenim ovratnikom in vlečejo mamico se k oknu na drugo stran Schmittov trgovine v Lingarjevo ulico, kjer se vozijo z jansko železnico v deseto deželo med palme, leve in tigre, čez reke in zelene travnike, kjer pa sejo znani pastirci z domačih jaslje svoje ovčice in backe.

Za odrasle je pa prava deveta dežela pri dvornem dobavitelju.

Anton Verbič.

našem znanem cirilmetodarskem in sokolskem dobrotniku v Stritarjevi ulici. Vse dobrote in sladkosti, vse delikatese in specialitete od domačega sira in kranjskih klobas pa do ribic iz globin vesoljnega morja in specerij s plantaž vseh delov sveta, najprejstejši sokovi vseh vinskih gor in najbolj dišeči in zdravilni eliksiri prastarih kloštrov valove v velikih kaskadah proti nam kakor v Indiji Koromandiji. Najskromnejša gospodinja lahko potegne iz tega slapa, kar rabi, in najbolj razvajenemu gurmamu se morajo pouditi slane in zakrutili želodec v neugnanem hrepenenju po teh izbranih užitkih. Čeprav je velika izložba tako kakor v barvah res dekorativno aranzirana, kar je s tem minljivim blagom težko dosegljivo, je vendar prefinirano gustižna, da bi se mogel še dalje zadržati pred njo s beležnico v roki. Kar v sviničnik sem ugriznil, če verjamete ali pa ne, in zdijal pred toliko zapeljivostjo čez most.

Tako se mi je godilo, kakor cesarju Francu, ko so ga ljubljanski gospodje vodili po razstavi v reduti in ga vprašali, kaj mu je blagovolilo biti najbolj všeč. »Tale fotelji!« je izdihnil in se zgrudil v naslanjač. Prav tako sem bil zbit samega občudovanja in zares sem v kotu Marilene trga zagledal trgovino vso v blazinah, zofah in foteljih ter polno za počitek in lenobo potrebnih stvari. Torej pri

Rudolfu Severju

sem se zavalil v širok fotelj in prižgal cigareto, da bi ne zadremal samega ugodja, tako so se mi prilegle blazine od vseh strani. Ampak tudi s cigareto ni šlo dolgo, ker je pepel sicer dober zoper molje, utrinki pa še učinkovitejši za vrtanje luknji v dragocenih preprogah po tleh. Sama mehkužnost! Pernice lahke kakor megla, odeje in pa tišči stroji, ki na eni strani gre žima hrti, na drugi pa leti žimnice ven, prožne, da bi se noč in dan guncal. Vse naredi Sever po načrtih in skicah, kakor si kdo izmisli. Ej, če bi po načrtih in skicah izdelovala ta stara firma tudi neveste in vsaki navrgla hranilno knjižico — pa bi bila ohcet.

Ker se s tako balo in hranilno knjižico mudi, sem sicer nazaj čez most, ker vendar ne bom čakal krojača in bi se postarala nevesta, predno bi dobila belo obleko s pajčolanom od šivilje. Pri

Franu Lukiču

v Stritarjevi ulici že vse to čaka narejeno tako, da stoji, kakor bi bilo vltito. Še za »osrečujočo tajnost« bom vse kupil, saj so tudi za dojenčke in prezgodaj — rojenčke pripravljene kompletne garniture. Za sebe toplo sukino, za »njo« pa kožusček, da bo gorika in mehka kakor mucka. Med izložbami, ki jim firma posveča največjo pazljivost, mi zlasti ugaja velika s temnomodrim ozadjem, ki je diskretno črno — rdečelasto ornamentirano, da se razstavljene stvari efektno odražajo od njeza.

Ker je za začasno ali trajni ohcet potreben tudi poročni prstan, sem si ga izbral pri

F. Čudnu

v Prešernovi ulici. Nekaj zlatnine je splošno vedno dobro imeti za slabe čase in za socialni zavod, ki se je iz Prečne ulice preselil v rdečo hišo na Poljanah. Razen modernih zlatarskih izdelkov, ki imajo tudi umetniško vrednost, firma razstavlja tudi pompozno brušeno kristalno steklo in kasete s srebrnim jedilnim priborom, vedno dobrodošlo darilo premožnejših slojev.

Za vse stanove in vse starosti je pa najprimernejše darilo dobra knjiga. Popolnoma po modernih načelih aranžiranja izložb jih razstavlja

Trskovna zadruga

nasproti pošte v Prešernovi ulici. Pisani zvezki »Z začarane police«, brez katerih otroci ne morejo biti in so prodrli že v zadnjo hrbovsko hišo, so razstavljeni v skupini, ki so svoji barvitosti privlačili staro in mlado, a vendar mirno in enotno deluje. Teji tapeti drže ravnotežje rumene knjige, ki so med drugo moderno francosko literaturo razvrščene ornamentalno, da okno tvori prav efekten plakat. V ostalih oknih pa vabi bralce mladinska, slovenska in nemška literatura z najnovejšimi deli v najboljših izdajah.

Burja me je odnesla domov — pa pogledamo po drugih ulicah prihodnjic.

Zanimivosti iz zemljiške knjige

V justični palači so shranjene velike zemljiške knjige, v katere vpisujejo najprej imena lastnikov zemljiških parcel, nato pa vse hipoteke in druga bremena. Zemljiška knjiga izključno za mesto Ljubljano je nameščena v II. nadstropju justične palače v traktu na Miklošičevo cesto, dočim so zemljiške knjige posameznih katetskikh občin ljubljanske okolice, ki spadajo v področje okrajnega sodišča, v pritličju v posebnem oddelku. Ta oddelki postaja za zemljiško knjigo že pretesen. Zato bodo veliko dvorano, kjer so se vršile porodne razprave, baje preurediti za zemljiško knjigo.

Zadnji čas so se širile po mestu vesti o mnogih zemljiških transakcijah. Tako so baje Orli vse svoje domove že prepisali na druge lastnike. Glede Ljubljane in okolice je iz zemljiške knjige razvidno, da Orli ne posedujejo nikakih zemljišč in do-

mov, ker so domovi bili že pred leti zemljišknjito prepisani na privatne osebe ali cerkve. Po Ljubljani se je tudi govorilo, da je »stadion« ob Dunajski cesti kupil ljubljanski škof. To govorice so pa neutemeljene. Lastnik »stadiona« je posebna družba z omejeno zavezo. Ta družba je po svojih funkcijonarij, predsedniku Fr. Orešku in tajniku Lekanu 19. aprila 1927 kupila parcelo št. 466/27 k. o. Sv. Petra predmestje I. del v izmeri 12 arov 92 kv. m od g. Frana Škofa, tedaj postajenačelnika v Vinkovcih. Kupnina je znašala 28.424 Din. Družba »Stadion« je še vedno vknjižena kot lastnica te parcele.

Šele pred meseci je bil izvršen zemljišknjiti prenos gotovih javnih zavodov na občastno samoupravo. Treba je bilo sestaviti obširne sezname vseh parcel. Sedaj se bodo vsi ti zavodi v zemljiški knjigi prenesli na banko upravo. Delo bo sedaj zelo olajšano, ker so pri roki točni sezname parcel, ki jih ima na razpolago bivša občastna samouprava. Število vlog v zemljiški knjigi se je letos znatno pomnožilo. Zanimiva bi bila statistika o hipotekah, ki so bile letos vknjižene na razna posestva. Dolgovti zadnja leta rapidno naraščajo.

Simba

(Veliki kulturni film Z. K. D.)

Na prostranih stepah Ugande, v krajih, kjer naleti le na grmčke akacij ali pustinskega trnja, kjer žive divje čebele, kjer ni nikakih cest in potov, temveč kjer opaziš zgolj tu pa tam ozke stezice, po katerih hodi divjačina k vodi, tam je domovina »Simbe«, kralja živali. In v te puste in osamljene kraje sta odšla s svojo filmsko kamero Martin in Oka Johnson z namenom, da odkrijeta življenje leva in da ga potem pokažeta na filmskem traku celemu svetu. Štiri leta sta živela s svojo velikansko ekspedicio, ki jo je finanširal naravoslovni inštitut v New Yorku, v Vzhodni Afriki. In v tej dobi jima je docela uspel cilj, ki sta si ga zastavila. Pred njih filmsko kamero je prišlo nebroj eksotičnih živali tako, da je danes njih film največje kinematografsko delo v področju naravoslovja. Nad 60.000 m negativna sta posnela in napravila divne posnetke nosorogov, žiraf, slonov, oboer, bivolov, nojev, leopardov, opie itd. Najlepše so slike iz življenja leva, orjaškega kralja afriške gošče.

Film »Simba« spada zato danes k najlepšim naravoslovnim delom na polju kinematografije, in to filmsko delo prinaša kot svoj božični spored ljubljanska Z. K. D. Premijera bo v Elitnem Kinu Matice jutri v soboto 21. t. m. ob 14.30. uri. Nadaljna predstava v nedeljo 22. t. m., vsakokrat ob 11. uri dopoldne v Kinu Matice.

Ta film si mora vsakdo ogledati!

Prosveta

Gostovanje Anice Mitrovičeve

Sinoči nas je po daljšem presledku razveselila s svojim gostovanjem ga. A. Mitrovičeva in pela naslovno partijo Thomase »Mignons«. To izredno simpatična pevka je svoj čas na mah osvojila ljubljansko publiko. Z iskrenim občudovanjem smo morali dati pred par leti ga. Mitrovičevi slovo, ko je odhajala v Nemčijo, kjer jo je čakala sijajnejša bodočnost, kot ji je mogla nuditi skromna Ljubljana. Da pa njena pevška umetnost ni pozabljena, ji je sinoči svedočili topli sprejem, cvetje in opetovano odobravanje, s katerim jo je občinstvo nagralo opetovano pri odprti sceni in na koncu dejani. Vse to po zaslužnjo. Zlasti dovršeno je odpele slavno arijo v I. dejanju in efektni finale II. dejanja. Ga. Mitrovičeva je pevka velikega formata, ki jo poleg legepe pevškega podajanja odlikujeta prijeten nastop in simpatična zunanjost. Kot Mignon je imela priložnost razviti vse glasovno bogastvo. Poslušalca očara prav tako probodnost njenih sočnih, silnih dramatičnih višin, kot žametna toplina njenega glasu v srednjih in nižjih legah. Posebej osvalja njena naravna pevška tehnika in divna lahkota, ki vzbuja vtisk, da podaja najtežje pevške točke brez najmanjšega napora. Mirna in iskrena igra le še dviga njeno pevsko kreacijo.

Predstvo je vodil g. dirigent Neifaj z znano svojo spretnostjo in živim temperamentom.

Obisk je bil jako povojlen.

Drama

»Utoplenec«, ljudska predstava v ljubljanski drami. V soboto, dne 21. t. m. se vprizori v ljubljanski drami Nestorjeva vstopnega Utoplenca v režiji prof. Sesta z Levartjem, Cesarjem, Kraljem ter Medvedovo in Rakarjevo v glavnih vlogah. Predstava je ljudska in velja za njo znižane dramske cene.

Ljubljanska drama vprizori v nedeljo 22. t. m. dve vesoljotki kot ljudski predstavi pri znižanih cenah in sicer popoldne ob 15. uri »Življenje je lep«, zvečer ob osmih pa »Naš gospod župnik«.

Opera

Operna premijera. V nedeljo 22. t. m. se vprizori v ljubljanski operi Verdijeve lirčna drama »Ernani«. Opera »Ernani«, ki je bila komponirana kot predhodnica svetovnoznanih Verdijevih del Rigoletto, Trubadur in Traviata leta 1844., ker je bila prvič vprizorjena v gledališču Fenice v Benetkah. Takoj nato pa je imela velikanski uspeh v Milano, odkoder je prešla na vse druge operne oddele. Libreto je napisal po Viktoru Hugoju libretist Flavio. Dejanje se vrši leta 1519 in sicer: I. dejanje v gorovju Aragonske in v dvorani Don Gomeza v Aragonski. II. dejanje v dvorani v velikem dvorani gradu Don Gomeza. III. dejanje v grobnici cesarja Karla Velikega v Achemu in IV. dejanje na terasi palače Ernanijske v Saragosi. Zasedba posameznih vlog je sledeča: Don Karlosa, španskega kralja polje g. Primožič. Don Ruy Gomez de Silva je polje g. Križaj, njegova nečakinja in zaročenka Elvira — g. Mardoc. Ostale vloge poje g. Stajlarjeva. Mohorici in Sekula. Opero dirigira kapelnik Sirkot, režira režiser Krivčev. Premijera je izven abonmaja. Jutri priobčimo vsebino te sicer znane opere.

»Svanda dudak«. Jutri zvečer se poje v ljubljanski operi Weinbergerjeva opera »Svanda

dudak za abonma reda C. Izmed novejših čeških opernih del je brezdvomno ime Svanda dudak skoro največji uspeh. Je na repertoarju ne le čeških temveč tudi vseh nemških opernih odrov, načrtuje pa se izvajati v Pragi. Glavne vloge so v rokah gospe Thierlyjeve in Poličeve ter g. Janka, Križaja in Rumpja. Opero dirigira ravnatelj Polič, režija je g. Krivčevga. Predstava se vrši za abonma reda C.

Sentjakobski oder

Repriza Matice »Prisega o polnoči« na Sentjakobskem oderu. V soboto 21. in v nedeljo 22. decembra ponovi Sentjakobski oder krasno ljudsko igro »Prisega o polnoči«, delo naše priznane ljudske pisateljice Matice Komarove. Pri predstavi sodeluje celokupno osebje Sentjakobskega odera in pevski kvartet. — Vstopnice se dajo za obe predstavi v trgovini gosp. Mišeta Karničnika na Starem trgu. Cenilo občinstvo prosimo, da si zaglasi svoje prostore že v prednaprej, ker so morali pri prejšnjih predstavah mnogi oditi vsled nedostanka prostora.

Beležnica

Koledar.

Danes: Petek, 2. decembra 1929, katoličani: Liberat, pravoslavni: 7. decembra.

Današnje prireditve.

Dramat: zaprto.

Opera: zaprto.

Kino Matice: Če pokoniš svoje srce.

Kino Ideal: Baskervilski pes.

Kino Ljubljanski Dvor: Zlikovci v fraku.

Castni večer Glasbene Matice v Unionu ob 20.

Dežurne lekarne.

Danes: Trnkoczy, Mestni trg. Ramor, Miklošičeva cesta.

— Tekma Ilirija - Wacker odpovedana. Z ozirom na zmazano izprišče in prvi sneg je morala Ilirija že določeno tekmo z dunajskim Wackerom, ki bi se vršila v nedeljo, brzavno odpovedati.

— Drsalistič SK Ilirija odprto. Ilirija odprti že danes svoje drsalistič pod Čekinovim gradom. Led na drsalistič je prvovrsten in gladek kakor steklo. Drsalistič ima lastno garderobo in bife ter je odprto ves dan in do 21.

Kidanje snega in snajenje hodnikov

Mestni magistrat ljubljanski opozarja hišne in zemljiške posestnike, oskrbnike, hišnike in najemnike hiš, stavbišč in drugih prostorov, na paragraf 82 cestno policijskega reda ljubljanskega, ki vsebuje določila glede snajenja hodnikov, kadar zapade sneg.

Glasom predpisov je treba očistiti hodnike in pešpote ob posestvih in parcelah nemudoma, čim zapade sneg, in če vsled tega polzi ali se napravi poledica je treba hodnike posuti tudi s peskom, pepelom ali kako drugo stvarjo. Snajenje in posipanje je treba izvršiti v širini hodnika ali pešpota. Poleg tega se morajo očistiti tudi odtočni jarki (kadunje) ob hodniku, ker se sicer pri tajanju ali zmrazovanju snega vda ne bi mogla odtekat. Kadar zapade sneg ponči ali se napravi poledica, treba je opraviti čiščenje in posipanje vsaj do 7. jutraj. Pri neprestanem snajenju je treba osnažiti hodnike itd. večkrat na dan in jih tako posipati, da ni nevarnosti za pešce.

Z dvorišče se ne sme sneg ali led odkladati na cesto, temveč ga je izvoziti v Ljubljano ali na odkazana skladišča. Sneg, ki sam zdrči ali se pomoče s streh, morajo hišni posestniki nemudoma ob svojih stroških zvoziti s ceste.

Ob južnem vremenu je hodnike in pešpota po potrebi večkrat na dan očistiti luz in blata.

Prestopke teh določil bo mestni magistrat kaznoval po cestno policijskem redu, poleg tega pa bo odredil, da se dotično opušeno ali nemarno opravljeno delo izvrši na stroške zamudnega lastnika hiše.

Bogata letina nezakonskih otrok

Po vojni so se močno razpasli tako zvanj divji zakoni, ker so srednji in nižji sloji tako obubožali, da se boje zakonskega jarma. Pa tudi premožni ljudje se ne ženijo več tako radi, kakor v starih časih. Posledica strahu pred zakonskim jarmom so nezakonski otroci, katerih število je po vojni posebno v onih državah, ki so se vojno-udeležile, močno poskočilo. Rekord glede nezakonskih otrok je pa menda dosegla Bukarešta.

Po uradni statistiki je bilo v Bukarešti lani rojenih 17.137 otrok in sicer 8818 dečkov in 8319 deklic. V primeri s predlanskim letom je naraslo število porodov za 1500. Nezakonskih otrok je pa dobila lani Bukarešta 3290, tako da vsak peti novorojenček ne pozna svojih roditeljev. Čudno je pa, da so bile pred vojno razmere v Bukarešti v tem pogledu še slabše. Pred vojno je bil vsak četrty novorojenček nezakonski. Po uradni statistiki so matere nezakonskih otrok izključno mlada dekleta. Od 71 mater, katerim se ni bilo 17 let, jih je rodilo 55 nezakonske otroke. Krive so težke gospodarske razmere.

Radio-Ljubljana

Sobota, 21. decembra.

12.30: Reproducira glasba; 13: Časovna napoved, borza, reproducira glasba; 13.30: Iz današnjih dnevnikov; 17.30: Koncert radio orkestra; 18.30: Esperanto, poučuje g. Herkov; 19: Delavska ura; 19.30: Nemščina, poučuje prof. dr. Grafenauer; 20: Slovenske narodne v nenikih (radio orkester); 22: Časovna napoved in poročila, lahka glasba; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Kaj nam prinese božiček

Pred zlato nedeljo so dobile ljubljanske trgovne praznično lice

Ljubljana, 20. decembra.

Megla se je potegnila z barija čez mesto in veter se zaletuje v njo ter jo preganja, da vse beži na tople. Vmes pa sneg za spremeno, jaz naj si pa ogledam vse izložbe Ljubljane. Po pravici vam povem, da že tri dni preključuje vse iznajditelje in izumitelje, zakaj bolj slabe čevlje imam in sprežano sukajo, pa sem dobil hudič nahod, ki brez njeza ni noben zdrav človek pred božičem. Prav za vse in proti vsemu so že izumili mašine, instrumente, aparate in automobile, pripravne in v vseh državah patentirane strojčke za vsekovanje pa še ne. Ali mislite da je prijetno letati po mestu in postajati pred vsemi trgovinami z dežnikom, blokom, svinčnikom in nahodom ter se neprenehoma vsekovati in beležiti obnem. Tudi se ob takem vremenu robci bolj počasi suše, pa je treba biti varčen z njimi. Kupil sem sicer škaflico vate in jo zmašil v nosnico — i onda je bil nos zamašen in zabiti kakor mina v kamolomu. Bridke solze sem pretakal v strahu za monumentalni okras svojega obličja, ker sem vsako sekundo pričakoval eksplozije. Pa priprda proti meni prijatelj Sanh ki veliko da na razne vonje in bukete ter zato varu'e svoj nos bolj kakor punčko svojih rdečih očališč škaflico z napisom »Nose« potegne iz žepa in mi natrese kar iz zaprta na roko malo, prav malo belega praška. Dobro sem potegnil in posegetalo me je prijetno ostro prav v sredini glave. Čih! in vata je odletela iz nosa in z njo nahod, da se mi je kar zvedrilo v možganih. Kakor bi bil veter potegnil skozi pamet, sem bil lahek na mah in sem odkorakal na mestni trg ter postal kar pred dolgo vrsto starodavne in renoimirane trgovine

A & Skaberne.

A in E — gotovo sta že Adam in Eva tu kupovala figova peresa, pa sta firmi dovolila za zaščitno znamko svoj monogram.

Kako mehko se prelivajo modre in vijoličaste barve lindenskega barvana in kako apartno se od njih odbijajo oranžni in rdečkasti pravokotniki te čudovito mehke in voljne tkanine! Prekrasne in dostojanstvene bodo letos plesalke v tem kraljevskem žametu.

Z velikim okusom čez vso polovico fasade je pa križ zaradi tistega nerodnega stebra v sredini. No, spomladi tudi ta vsiljivi nebodigatreba izgine, da bo imel aranje več svobode za razmah. Kako premisljujejo gospodinjice, če ne bi za božič vsaj za eno sobo kupile novih zavet, takihle mrežastih, ki so moderne in higijenske obnem, ker ne zadržujejo zraka in luči. Še močnejše se bo vtiel v te nežne mreže, da ne bo posedal po gostlinah. Z novo, kakor email bleščečo preprogo bo v sobo prišla šele tista toplota, ki napravi sobo tako toplo in domačo. Mizo pa na svetli večer pogrne s prtom, ki je obrobljen s smrekovimi vejicami in storži, kakor nalašč za božič.

Vedno z umetniškim okusom ima okna aranžirana prvobornilca in tem polju, za vse najmodernejše vnetja trvdka

A. Sinkovec nasl. K. Soas.

Vraga, saj je še nebesa modernizirala in je kar jazz-band posadila v oblake, za saksofon je pa najela pristnega zamorskega angelčka. Resnično, resnično vam povem, da bo vsaka dama slišala nebeško muziko, če bo za božič dobila stvari iz Sossovih izložb, pa tudi gospodom bodo zaigrali angeli, če bodo pod drevescem našli elegantna darila iz druge izložbe, ki nam prav okusno kaže, da so za kavalirje sedaj najbolj moderne modre in vijolič. n'ansse. Aranžerja pa moram še prav posebno pohvaliti, da je zavrgel tisto starinsko in šablonsko

božično drevesce ter ga nadomestil z zvezdami in ogromnimi svečami, ki kakor beli marmornati stebri z zlatimi kapiteli razčlenjujejo dolgo vrsto izložb, obenem pa povdarjajo vertikalno, da okna ne delujejo kakor bi bila prenzika in stisnjena od visoke stare hiše.

Naš Mestni trg je s svojimi izložbami sploh postal velikomesten, ker so se trgovci prepirali, da občinstvo že po izložbi presodi, če mu bo prodajalec znal svetovati ono, kar kupcu dobro pristaja. Izložbe so namreč izpričevala dobrega okusa in prav tako tudi slabega. Staroversko urejene izložbe so za nič, ker v njih ne pride do veljave niti najmodernejše blago. Sicer pa trgovci z zastarelim okusom tudi ne more izbrati modernega blaga. Zato danes vse firme renovirajo svoje lokale in reformirajo način reklame. Le preverite se iz listov, da imajo prav tiste trgovine najboljše izložbe, ki največ oglašujejo. Moderni duh je v njih, ki pozna zahteve časa.

Spomladi bo tudi popularna firma

V. Petričiča nasl. J. Samec

popolnoma prenovila svoje prostore, ki bodo gotovo v okras tega in vsega mesta, ker bo ta hiša sklenila dolgo vrsto modernih trgovin in bo vredna Sinkovecova sosedu.

Koliko sta pridobila Mestni trg in Stritarjeva ulica, ko je skoraj sto let stara trgovska hiša

A. Krisper

modernizirala svoje velike lokale! Na Mestnem trgu in v Stritarjevi ulici je prostor le za take trgovske palače, ne pa za zastarele branjarje. Da tradicija ni vse, slasti v trgovini izkušamo vsak dan in vidimo, kako trgovci modernih trgovskih principov prehitujejo nekdanje prve, sedaj pa zaradi konservativnosti okostenele hiše.

Krisperjeve izložbe se vedno odlikujejo po svojem solidnem, rekel bi, gosposkem okusu. Nikdar niso kričave, pa prav s svojo mirno eleganco dosega prv namen. Večkrat kažejo isti predmet n. pr. čevlje v dobro zgoščenih masah, drugič je celo okno napolnjeno s samimi torbicami, ki se nikdar ne tepo med seboj. Če je pa treba poudariti lepoto detajla na predmetu, je pa izloženih prav malo izbranih komadov, kakor sedaj alpacca — srebro, ki na svetlomoderi ozadij pride do popolne veljave, a bi na črnem žametu, kakor se navadno rabi, delovalo mrtvaško — medtem ko je sosednje okno rezervirano za same igrače. Ta kontrast bi bil pač nahušji diskord v štimmungu.

Kaj vse in kako občudujejo otroški igrače: tobogan v obliki osmice, marionetni teater, celo vrsto Kitačkov, punčke in kučke, ki tako ljubko neumno gledajo in ubogajo svoje male prijatelje na vsako besedo, pa vagonne polne desk in hlobov — konjunktura izvrstna, saj pri nas vse sloni na lesni industriji — in pa neizogibni orel v vrečah na vozu. Otročki, naj vam pripelje polne cekinov, da boste šli tudi izbrat pred izložbe

F. M. Schmitta,

ki ima za prihajajočega božiča pripravljene celo tovarno parnih strojev, avtomobilov, sploh vseh možganih miniaturnih modelov najrazličnejših strojev, ki funkcionirajo kakor pravi kolosi. Na sredi vseh teh čerovni in pa stoji stolp, ki spušča z vrha, kjer se vrte,

Dnevne vesti.

— General Čedomir Jovanović. Včeraj smo poročali, da je postal dosedanjí poveljnik 16. artiljerijskega polka v Ljubljani polkovnik Čedomir Jovanović brigadni general. To vest so sprejeli številni prijatelji in znanci simpatičnega častnika z iskrenim zadovoljstvom. Jovanović je bil rojen 1. 1883 v Arangjelovcu. Absolviral je nižjo in višjo vojno akademijo in kot artiljerijski častnik je bil do vojne vodnik baterije. V balkanski in svetovni vojni je bil poveljnik baterije v timoški diviziji prvega pólva in z njo je ostal na bojišču do bojev na solunski fronti, ko je postal poveljnik polske baterije v vardarski diviziji. Odlikoval se je posebno med napadom Bolzarov na Francoze in vardarsko divizijo 4. avgusta 1916 pri Kenahiji, kjer mu je kralj lastnoročno pripel visoko odlikovanje Karagiorgjeve zvezde z meči. Med odlično bitko na solunski fronti je bil poveljnik baterije v jugoslovanski diviziji. Po vojni je bil komandant diviziona v kosovskem in dravskem artiljerijskem polku, zadnje čase pa poveljnik 16. artiljerijskega polka v Ljubljani. Zdaj je postal komandant artiljerijske brigade zetske divizijske oblasti. V Ljubljani ima mnogo iskrenih prijateljev in znancev, ki bi radi da ostane pri nas. Odličnemu častniku k zaslužnemu napredovanju iskreno čestitamo!

— Nov tolmač nemškega in italijanskega jezika. Za sodnega tolmača nemškega in italijanskega jezika je imenovalo predsedništvo viš. dež. sodišča v Ljubljani odvetnika v Mariboru dr. Ivana Kimovca.

— Iz carinske službe. Premesena sta carinika Vladislav Arko od carinarnice v Zagrebu k carinarnici v Ljubljani in Božidar Milivojevič od carinarnice v Novem Sadu k carinarnici v Gornji Radgosti.

— Zakon o vinu. »Službene Novine« št. 297 z dne 18. t. m. objavljajo zakon o vinu. — Nategaj za poslovodno dimnikarskega obrta. Sreski načelnik v Šmarju pri Jelšah razpisuje nategaj za mesto poslovodje dimnikarskega obrta v Šmarju pri Jelšah. Prošnje je treba vložiti do 20. januarja 1930.

— Razpisana sodna služba. Predsedništvo upravnega sodišča v Celju razpisuje mesto pisarja. Prošnje je treba vložiti do 15. januarja 1930.

— Iz »Uradnega lista«. »Uradni list« kr. banke uprave dravske banovine št. 11. z dne 19. t. m. objavlja zakon o ustanovitvi Sokola kraljevine Jugoslavije, pravilnik o banovi pravici do stanovanja, kurjave in razveštljave in o pravici banovega pomočnika do stanovanja, pravilnik o praksi politično-upravnih pripravnikov in o polaganju politično-upravnega strokovnega izpita ter pravilnik o upravljanju in uporabljanju denarja iz veterinarskega fonda pri poljedelskem ministertvu.

— Razid društva. Zveza vpkopjenih častnikov, vojaških uradnikov in njih vdov se je po soglasnem sklepu članstva razšla, ker se pridružijo člani z novim letom društvu državnih upokojencev.

— Zivalske kužne bolezni v dravski banovini. Od 2. do 8. t. m. je bilo v dravski banovini 21 slučajev svinjske kuge, 16 svinjske rdečice, 4 mehurčaste izpuščaje goveda ter po 1 vrančnega prisada, konjskih garj in čebelnih gnilob.

— Planinske kočje med božničnimi prazniki. SPD nannanja da bo Staničeva kočja o božiču otvorjena. Ključ se v Ljubljani ne dobi, pač pa pri Gregorju Lahu v Mojstrani, ki bo po prvi skupino smučarjev spremlil do Staničeve kočje in ostal v koči tako dolgo, dokler ostanejo smučarji. Vsaki, ki namerava na Staničovo kočjo, naj se preje zgleda pri gorskem vodniku Gregorju Lahu v Mojstrani. — Erjavčeva kočja na Vrščicu bo med božničnimi prazniki otvorena in oskrbovana.

— Smučarski tečaji v Bohinju. Pri hotelu Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru se bo vršil smučarski tečaj pod vodstvom gosp. Kvedra od 25. decembra 1929 do 1. januarja 1930. Celodnevna oskrba s prenočitvami v kurjeni sobi znaša Din 60.—, 80.—. Prijave sprejema pisarna Slovenskega planinskega društva v Ljubljani. Za slušaj, da ne bi bilo snega, se tečaj preloži, kar bo objavljeno v dnevnih pravilih.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, manj vetrovno in mrazo in da bo v predelkih snežilo. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno. Snežilo je v Mariboru, Zagrebu in Beogradu, davi smo dobili pa tudi v Ljubljani prvi sneg. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 5, v Skoplju 2, v Ljubljani 1,8, v Mariboru, Beogradu in Zagrebu 1 stopinjo. Davi je kazal barometer v Ljubljani 768,5 mm, temperatura je znašala —1,6. Danes je prvi dan, ko je padla temperatura skoro po vseh krajih države pod ničlo. Samo v Splitu so imeli še 2 stopinji nad ničlo.

— Kranj. Izredni občni zbor podružnice Jugoslovanske Matice v Kranju se vrši, kakor že javljeno, v petek 20. t. m. ob 20. uri v prostorih gostilne pri Peterku. Vabimo vse člane, da se polnoštevilno udeležijo zborovanja. — Pokrajinski odbor Jugoslovanske Matice.

— Gospodinja opozarjamo na »Gospodinski koleдар«, za leto 1930, kojega bogata vsebina je vsa posvečena ženi, domu in gospodinjstvu. Poleg raznih praktičnih nasvetov in navodil prinaša koleдар tudi nove kuhinjske recepte in jedilne liste. Nadvse praktično pa je urejen troškovnik, kamor zapisuje skrbna gospodinja svoje dnevne izdatke. Koleдар je zelo primerno darilo za božič. Naprodaj je po vseh knjigarnah in pri podružnicah Jugoslovanske Matice. Naročila po pošti sprejema Jugoslovanska Matica v Ljubljani, Selenburgova ulica 7-11. Cena Din 20.—, za člane Din 16.—, s poštarino 1,75 Din več.

— »Sveta noč«, je naslov ljubki božični pesemci, ki jo je za naše malčke priredil skladatelj Pavčič. Za intimo domačo praznovanje svetega večera je to najlepša slo-

venska pesemca. Cena Din 7.—. Naprodaj je po vseh knjigarnah in pri Jugoslovanski Matici v Ljubljani, Selenburgova ul. 7-11. V založbi Jugoslovanske Matice je izšla od istega skladatelja tudi zbirka osmih lepih slovenskih narodnih pesmi za en glas s spremljevanjem klavirja. Cena Din 12.—. Tudi to zbirko se dobi po vseh knjigarnah in pri Jugoslovanski Matici v Ljubljani, Selenburgova ul. 7-11.

— Božične in novoletne razglednice Jugoslovanske Matice, 12 po številu, so naprodaj po vseh knjigarnah v Ljubljani, Mariboru, Celju in drugih večjih krajih dravske banovine. So domači, umetniški izdelek in jim gre že zato prednost pred tujimi importiranimi blagom, neglede tudi na to, da se prodajajo na korist narodno-obrambnega dela Jugoslovanske Matice. Kupujmo torej samo te razglednice.

Pride! **Greta Garbo** Pride!
Divje orhideje

— Epilog kmečke bitke. Pred dubrovaškim sodiščem se je te dni vršila tridnevna razprava proti seljakom dveh vasi, Gromače in Kliševa, ki so se 1. 1928. v malem prirorskem mestecu Lopusu stegli tako, da je oblegal na bojišču mrtev Juro Batinič iz Kliševa. Med selima je vladalo veliko sovražstvo. Seljaki iz Kliševa so bili 2. februarja na maskaradi v Lopusu, za kar so zvedeli seljaki iz Gromače. Tem se je zdel trenutek kot nalašč primeren za osvetlo in odšli so v Lopus, da se osvetijo starim sovražnikom. Obe skupini se srečali že med potjo in nastal je krvav pretep. Več pretepačev je bležalo nezaveštnih na bojišču, Juro Batinič pa je bil ubit. Pri razpravi so seljaki valili krivdo drug na drugega. Preiskava je dognala, da je Batiniča ubil Pero Kusala iz Gromače in da mu je pomagal Petar Mikijel. Kusala je bil obsojen na 4 in pol meseca, Mikijel pa na 6 mesecev ječe, ostalih 11 obtožencev pa na ječo od 1 do 5 mesecev.

— Samomor v Sarajevu. V Sarajevu se je v sredo jutraj ustrelil obrtnik Ivan Vogl, po imenu sodeč Slovenec. Bolehal je že delj časa na jetiki. Bolezen se je zadnje čase tako poslabšala, da je zelo težko dihal. Videč, da mu ni pomoči, je Vogl sklenil končati si življenje. Sedel je na stol in si nameril lovsko puško na sence. Počila sta dva zaporedna strela in Vogl je obležal mrtev. Zena ga je našla v mlaki krvi. Pokojni je bil v Sarajevu ugleden obrtnik.

— »Kralj« bošanskih vlomilcev obsojen. Pred sarajevskim sodiščem se je te dni vršila razprava proti znanemu vlomniku Ibr Vrani, ki so ga Sarajevčani nazivali »kralj bošanskih vlomilcev«. Pred njim namreč ni bila varna nobena blagajna. Vrana je šele nedavno osedel petletno ječo. To pot je bil obsojen na 7 let težke ječe.

— Poneveril 40.000 Din in pobegnil. Zagrebški trgovec Engel je policiji prijavil, da je njegov potnik Miloš Eremije poneveril 40.000 Din in pobegnil. Baje je go pilhal na Dunaj. Zagrebška policija je obvestila dunajsko.

— Tragična smrt šletne deklice. Tragična nesreča se je pripetila te dni v Vukovaru. Šletna učenka Pavla H. je v odoštoneti svojih roditeljev doma našla steklenico žganja in ga izpila. Ko so prišli roditelji domov, so našli otroka nezavestnega. Deklico so prepeljali v bolnico, kjer je pa kmalu umrla.

— Trgovci z dekleti prijet v Osijeku. Osijejska policija je aretirala 20letnega Dimitrija Dimkrijeviča iz Čacka, ki je osumljen trgovine z dekleti. Mož je baš prigovarjal dvema mladencema, naj odpotujeta z njim v Subotico, češ, da dobita dobro službo. V resnici ju je hotel zapeljati v javno hišo.

— Na dnu življenja. V Karlovcu je te dni vzbudila veliko senzacijo aretacija neke ženske, ki se je hotela odkrižati svojega moža — pijanca. Najela je nekega muslimana in neko vdovo ter jima obljubila bogato nagrado, če ubijeta njenega moža. Polovico nagrade je izplačala vnaprej. Musliman in njegova prijateljica sta zvalila moža v gostilno in vsi trije so se pričeli zalivati z božjo kapljico. Mož je pijan kmalu zaspal. Tedaj je prišla žena in zahtevala, da ga ubijeta. Musliman se je samo smejal in zahteval še drugo polovico nagrade, katero je res dobil. Navihane se pa za moža ni zmenil ter je z veselo vdovo popiljal naprej na ženine stroške. Epilog bo pred sodiščem, ker je policija ženo ovadila.

Iz Ljubljane

— Iz Trgovinske in obrtne obratovalnice v nedeljo dne 22. decembra t. l. poslujejo od 8. do 14. ure. Zbornica za TOI obvešča da smejo biti v smislu okrožnice g. bana Dravske banovine z dne 16. t. m. št. 484. v nedeljo pred Božičem dne 22. decembra t. l. vse trgovinske in obrtne obratovalnice odprte od 8. do 14. ure, kolikor ni za posamezne stroke kak drugače določeno po sedaj veljavnih uredbah bivših velikih županov ljubljanske, mariborske in zagrebške oblasti.

— Iz Gozd božičnih drevesc na Kongresnem trgu. Pred vojno so prodajali božična drevesca na prostoru pred Mestnim domom, kmalu po vojni so jih pa premesili na Kongresni trg. Prva povojna leta, ko je povsod še vladal kaos, so mnogi, osobito iz izanske in dolenske strani, dovažali za božič ogromno število mladih smrekovih drevesc. V gozdovih so seki brez vsake kontrole. Zadnja leta so oblasti uvedle najstrožje nadzorstvo, da se prepreči pokončavanje gozdov. Kakor druga leta, tudi letos izvaja mestno tržno nadzorstvo strogo revizijo vseh dovoljenj pristojnih županstev, tako da ne more nihče na trg

vtihotapati brez dovoljenja posekane smrčice. Tržni organi so doslej prekontrolirali okoli 2000 božičnih drevesc. Ugotovili niso nobenih nepravilnosti. Kupčije so prav slabe. Prvi sneg danes prav slabo vpliva na prodajalce, kmečke fantje, ki tarnajo, da danes prodaja sploh ne gre. Največ drevesc so pripeljali iz izanskih gozdov in iz krajev od Grosuplega do Višnje gore.

Vesele božične praznike želi vsem svojim sedanjim in bodočim odjemalcem

manufaktura

Reberod
Selenburgova ulica 4

— Iz Kostanjevca. Letos peče v Ljubljani na raznih krajih 27 kostanjev domač kostanj in maroni. Pred vojno so Ribničani in Velikolaščani, pa tudi Kočevarji sloveli kot pravi strokovnjaki — specialisti v pečenju kostanja. Zato so se iz teh krajev rekrutirali kostanjariji, ki so med sezono prihajali na Dunaj in tam s svojimi polhovkami vzbujali pozornost veselih Dunajčanov in lepih Dunajčank. V Ljubljani tvorijo sedaj kader kostanjev naši rojaki s Krasja in Goriškega. Letos imajo kostanjariji sicer dobro letino in ugodno sezono, ker je bil domač kostanj prav lep, toda zadnje čase že postaja črviv in gnil. Kostanjevje težje veliki izdatki, najemima in tržna pristojbina. Na odredbo mestnega magistrata so si morali letos nabaviti skrinjice enotnega tipa z velikimi »marelami«. Drugo leto pa si bodo morali nabaviti lične peči enotnega tipa. Visoka je tudi najemina za prostor, ki se ravna po poziciji, ali je v centru ali na periferiji mesta. Najvišja najemina znaša 400 Din za sezono, mesečna tržna pristojbina 30 Din. Glede kakovosti kostanja vrši nad kostanjariji mestno tržno nadzorstvo strogo kontrolo. Splošno vlada red in snaga Kostanjevji letos najbrž ne bodo napravili dobrih kupčij kljub bogati letini za kostanje.

— Iz Društvo »Soča« opozarja člane posebno pa gospe in gospodične na predavanje katerega ima jutri pri Levu ga. Jerica Zemljanova in sicer: »o pravilni prehrani današnjega človeka«. Tega poučnega predavanja udeležite se polnoštevilno. 724-n

— Iz Društvo »Soča« vabi uljudno vse člane, da se v čim večjem številu udeležijo častnega večera, ki se priredi danes ob 20 uri v veliki umionski dvorani našim izredno poštvovalnim matičarjem. Sočani počastite ta večer. — Predsedstvo. 733-n

Vsaka zavedna
gospodinja upora-
blja dosledno

ADRIA prašek
za pecivo

— Iz Neprekoslilve precezijske »Schaffhausen-ure« pri F. Čuden, Prešernova 1. — Pisarna Podpornega društva slepih v Ljubljani se je preselila v Ključavničarsko ulico št. 3. II. nadstropje. Vhod Mestni trg 22. ali Cankarjevo nabrežje 13. Podpirajte zlasti sedaj najbedneje slepce. 6-L

V podprtiličju hotela Mikilč se je pripravilo

dva prav lepa lokala

prikladna za društvene in klubne seje, zborovanja in prireditve, kakor tudi za posamezne zaključene družbe. — Centralna kurjava, elektrika. Lokala sta vselej brezplačno na razpolago. Rezerviranje se prosi telefonirati na št. 2737. Izvrstne pijače in znano dobra kuhinja z najnižjimi cenami.

Iz Celja

— Obratovanje v trgovinah na nedeljo pred Božičem. Sreski gremij trgovcev v Celju obvešča vse člane, da je ban uprave dravske banovine dovolil na postavi št. 47. ministrske uredbe z dne 16. IV. 1929., da smejo biti v nedeljo, dne 22. decembra t. l. vse trgovinske obratovalnice odprte od 8. do 14. ure. — Načelstvo.

— Čudna igra narave. Včeraj je oddal v naši celjski podružnici neki naš prijatelj vejico z 2 zorečima jabolka. Vejico je odtrgal z jablane na vrtu posestnice Marije Perhasove v Košnici pri Celju. Vsa jablana je polna na vseh vejah zorečega sadja, ki pa seveda ne bo moglo popolnoma dozoreti zaradi nastopivše zime. Včeraj je bilo v Celju in okolici že par stopinj pod ničlo.

— Najdena hranilna knjižica. Pred dnevi je našla neko jutro na Krekovem trgu v Celju posestnica Josipina Leskovikova iz Trnovljani hranilno knjižico, glasečo na ime Gregor Leben z večjo denarno vlogo. Knjižico dobi lastnik na celjski policiji.

— Novi obrati. Pri celjskem sreskem načelstvu je zaproseno za obrtno-oblastveno odobrenje za otvoritev in izrabljanje kamnoloma na parceli 324 kat. obč. Zagrad pri Celju. Komisijonelni ogled bo 23. t. m. ob 15. na licu mesta. — Odobrenje za obratovanje prostora nove pekarnice v Trnovljah pri Celju je zaprosil Franc Geršak. Komisijonelna poizvedba in obravnava se vršila na licu mesta 23. t. m. ob 15. uri.

Vedno dobrodošle

so pod božičnim drevescem
Elida kasete. Te kasete so
kot ustvarjene za darila ter
naredijo s svojo čudovito lepo
ubrano vsebino, veselje vsaki
ženi. Ne pozabite v Va-
šem seznamu za darila

ELIDA KASETE

Okrožni urad ima že nad 100.000 članov

Letos je izplačal samo na hrana rini 8,812,547 Din — Kratek pregled poslovanja v tekočem letu

Ljubljana, 20. decembra.
Dne 1. novembra t. l. je bilo pri uradu zavarovanih 69.215 moških in 31.330 žensk, skupaj 100.545 članov.

Zdravniki.
Urad ima v svoji službi 141 zdravnikov; od teh je 23 zdravnikov nameščenih v ambulatoriju v Ljubljani; zdravnikov specialstov ima urad 14.

Dnevno se izvrši za člane ca. 270 ordinacijskih ur. Na mesec se predpiše povprečno 20.000 receptov.

Ambulatoriji.
Urad ima svoje ambulatorije v Ljubljani, Mariboru, Celju, Ptuj in v Kranju. Posvetovalnice za matere ima v Ljubljani, Trzinu in v Mariboru. Poleg tega se nudi pri privatnih zdravnikih članom zdravljenje z diatermijo, kremensko svetilko in röntgenom.

Zdravilišča in toplice.
Za tuberkulozo obolele člane je pošiljal urad v naslednja zdravilišča (do 31. oktobra t. l.): Golnik (91), Klenovnik (84), Breštovac (10), Topolšica (2), Kraljevica (7), Lipik (3).

V toplice je bilo poslanih od novega leta do 31. oktobra t. l.: v Varaždinske toplice (17), Dolenjske (10), Catežke (8), Krapinske (7), Splitske (1), Slatina-Radenci (1).

Urad posreduje tudi lastno okrevališče Jagran na Kalu. Upravo okrevališča vodi tukajšnji urad ter se sprejemajo vanj člani vseh okrožnih uradov. Tukajšnji urad je poslal v času od novega leta do 30. oktobra t. l. v okrevanje 140 članov.

Urad je lani izdal za zdravilišča in kopališča Din 2.950.534,66.

Bolnice.
Stroški urada v bolnicah so znašali do 1. novembra t. l. za člane in svoje Din 4 milijone 155.000. Lani je izdal urad za oskrbo v bolnicah za člane Din 4.571.861,08, za svoje Din 1.120.330,45.

Zdravila.
Za zdravila je izdal urad do 1. novembra t. l. za člane in svoje Din 2.767.000. Lani je izdal urad za zdravila za člane in svoje Din 3.422.697,96.

Porednina.
Letos je bilo do 1. novembra izplačanih a) na porodnini Din 1.715.000.—; b) na dečji opravi Din 1.768.000.—; c) na babških honorarjih Din 707.000.

Leta 1928. je urad izplačal na porodnini za članice Din 1.563.115,30, za svojke Din

216.517,40.
Od novega leta do 31. oktobra t. l. je bilo 875 porodov članic in 2967 porodov svojk.

Kopališče.
V čistilnem kopališču urada v Ljubljani se je do 31. avgusta t. l. kopalo 27.856 ljudi.

Bolniki in hranarina.
Lani je urad izplačal na hranarini Din 11.28.644,54. Do 31. avgusta t. l. je urad izplačal na hranarini Din 8.812.547,83. Lani je obolelo 39.514 članov. Tem obolenjem ustreza 943.886 podpornih dni. Povprečno je dnevno v staležu 2200 bolnikov.

Žena na križu

Nedavno so našli ribiči v zalivu otoka Jone zapadno od Skotske truplo mlade ženske. Nago truplo je bilo pribito na križ, razpuščen črni lasje so zakrivali del obraza. Okrog vratu je imela mrtva biserno ogrlico. Vsi znaki so kazali, da je nesrečnica na križu izkrmavala in umrla.

Vest o križani ženski je vzbudila v Londonu splošno senzacijo in širili so se začele fantastične vesti. Kmalu so oblasti dognale, da gre za hčerko ravnateljice milanske bolnice Marijo Fornari. Njen oče se je poročil z Angležinjo, ki je pri porodu hčerke umrla. Otročica so dali v vzgojo materinim roditeljem, premožnim puritanom, bivačim blizu Londona. Poletje je preživelo dekle zadnja leta vedno na otoku Jone. Bila je pesniško navdahnjena in objavila je v revijah več pesmi. Pripravljala se je napisati tudi roman. Zadnje čase se je zelo zanimala za okultne vede in bila je vneta privrženka znane ustanoviteljice teozofskega društva Blavatske. Zelo verjetno je, da se je dala pod vplivom verske blaznosti pribiti na križ.

Greta Garbo
Divje orhideje
Pride! Pride! Pride!

Marcel Proust

Seržant Diavolo

Roman

Maxime se je zadnjič ozrl na ubogo Magdalena de Vaulnes. Potem je resignirano vzdihnil, obrnil se je in odšel, da izpolni svojo dolžnost. Tudi mlada dama je nadaljevala svojo pot.

Seržant se je žuril, da pride čim prej v hotel. Magdalena de Vaulnes se pa očitno ni mudila. Šla je počasi in večkrat se je ozrla po mlademu vojakcu.

Kmalu je pa morala priznati, da je bil njen uspehi kratek in da ji vojak noče več slediti.

Magdalena pa seržantovo početje ni ježilo. Hudomušno se je smejala, češ, kadar me bo mikalo, te bom že poiskala.

In ljubica Landry Vürf je mirno nadaljevala svojo pot, kakor da je njen edini cilj tavati po ulicah. A vendar se je previdno ozirala na vse strani in nobena malenkost nišla njenim bistrim očem. Videla in slišala je vse, kar se je godilo okrog nje. In za vsako malenkost se je zanimala.

Kmalu je prispela na Carnotov trg, kjer pa ni ostala dolgo, ker so jo motili paglavci, ki so kričali in skakali okrog nje.

Krenila je po Cassinijevi ulici in prispela na Garibaldijev trg. Ozrla se je na vse strani, potem je pa smuknila pod arkadami in gotskim obokom v bližnjo hišo.

Bivša grajska gospa menda se opazila ni, da hiti po temnem in vlažnem hodniku. Hitela je po stopnicah in se ustavila v prvem nadstropju. Tu je potegnila iz zepa ključ, ga vtaknila v ključavnico in odklenila vrata.

Vstopila je v sobo, ne da bi se zmešala za oguljeno pohištvo in zaprašene stene. Lepa grofica de Vaulnes je bila vsa izpremenjena.

Prvič smo jo videli kometno in samozavestno. Mislili smo, da bo volunila in pomagala bratovščini Črne perunike pod pogojem, da bo lahko razkošno živela.

Mar naj verjamemo, da ne bo? Ali je ta žena tako stoična? Ali je za vedno obrnila hrbet Vürfu in njegovi bandi? Ali je res pobegnila iz elegantnih hotelov, kjer bi lahko stanovala na tuj račun, in se je zatekla prostovoljno v to luknjo?

Malo prej se je zdelo, da volkuni za ljudmi, ki jih slučajno sreča. Ali se je to samo zdelo? Mar je obubožana grajska gospa nenadoma sklenila lotiti se poštenega dela? Ali pa se morda še ni odločila, kaj storiti? Morda se je vrnila domov samo zato, da se odpočije po dolgi hoji po mestu?

Magdalena je odložila plašč in klobuk. Spravila je oboje v omaro. Zdelo se je, da ji ni težko brez komornice in služinčadi, ki se je sukala okrog nje, dokler je bila še grajska gospa.

Baš je zapirala omaro, ko je nekdo dvakrat potrkal na vrata. Sledila sta še

dva lahka udarca, kakor da gre za dogovorjeno znamenje.

Bivša grajska gospa je skočila k vratom misleč, da dobi obisk, ki bo prijetna izprememba v njenem dolgočasnem življenju.

Toda čakalo jo je neprijetno razočaranje, kajti na pragu je stal Landry Vürf. Razprostrl je roke in nekam prisiljeno sta se objela. V njunem poljubu ni bilo prav nič bratskega.

Potem je stopil baron v sobo in se zleknil v naslanjač.

— No, kaj je novega, dušica? — je vprašal malomarno.

— Nič posebnega... Ob določeni uri sem stala na kolodvoru na straži. Mislila sem, da bom videla prihod kralja S... Toda ta mogotec se je nedvomno zakasnil v svoji snežni državi, ker nisem videla njegove visoke postave.

— Njegov prihod je samo odgojen.

— Seveda in nedvomno me doleti že jutri izredna sreča, da bom mogla pogledati visokosti v obraz. Sicer pa dan ni izgubljen. Od dolgega časa sem se ozirala po nekem seržantu tajske legije, ki je baš prispel iz Maroka... Maroko!...

Tudi to je zanimivo. Informacije vojaškega značaja bi nam dobro plačali.

— In seržant se je ujel v nastavljeno past, a? — je vprašal Landry Vürf cinično.

— Skromnost mi brani odgovoriti, — se je izgovarjala bankirjeva vdova.

— Nič se ne sramuj, to je že davno za nama, — je menil baron. — Zda sva bolj prijatelja, nego zaljubljenca.

— Prav praviš, — je vzdihnila Magdalena. — Pečati se morava z drugimi toliko, da zase nimava časa.

Vürf, ki je prišel z opredeljenim namenom, ni hotel, da bi napeljala Magdalena pogovor drugam.

— Torej ta seržant...

— je obstal, in ko sem krenila s kolodvoru v mesto, mi je nekaj časa sledil, potem je pa izginil. Toda potolaži se, zastran mega me ne skrbi. Saj se bova še srečala.

Toda na to zmago nisem ponosna, kajti rada bi, da mi poverite težjo nalogo. Onega dne, ko sem se pridružila vaši bratovščini, mi niste povedali, da bom morala zatrepi v sebi hrepenenje po razkošnem življenju, če bom hotela kaj doseči.

Neznosna mi je zavest, da moram vlačiti za seboj sliko obubožane Magdalene de Vaulnes. Vedno, kadar oblečem to staromodno obleko, čutim nepremagljiv odpor proti revščini. Čim stopim v to zanemarljivo luknjo, bi se najraje zjokala.

Tako rada se pokažem v svili in zmetu, a zdaj sem oblečena kot beračica. Hodim obedovat v restavraciji, kamor zahajajo mornarji in postrešniki.

In vse to počenjam z edinim namenom, da bi moji bivši znanci občudovali mojo skromnost in mi ohranili zaupanje. Ono zaupanje, ki naj mi omogoči izbiti iz njih najdražje tajne.

To je vse lepo rečeno, toda opozoriti te moram, da mi to slepomišljenje že preseda... Hočem...

— Močji, sicer zblekneš glupost! — Draga Magdalena nekaj mesecev življenja boš menda pač lahko žrtvovala, da prideš zopet do premoženja, ki ti je bilo nekoč v ponos.

Dož, naš šef, zna biti hvaležen za usluge, ki mu jih storiš. On je strog, toda pravičen vladar. Zelo hvaležen ti je za požrtvovalnost in nakočil mi je že, naj ti v znak njegove naklonjenosti nekaj izročim.

Po teh besedah se je baron zadovoljno zarežal. Podoben je bil ljudozrcu, ki se pripravlja zadaviti otročica. Očitno ga je veselilo, da tako lahko obvlada ženo, ki ga je po inteligenci visoko nadkriljevala.

Toda izgovoril je bil zapeljive besede, kajti Magdalena je takoj pozabila na svoje razočaranje. Stopila je k njemu in iztegnila roko. Baron Vürf se je zabaval s tem, da jo je pustil čakati in kopneti po nagradi.

Slednjič se je usmislil, potegnil je iz zepa ček, s katerim je bratovščina Črne perunike nagradila prvo uslugo novega člana.

Ta denar je spominjal na kost, vrženo lačnemu psu. Magdalena je hlastnila po čeku. Odslej bo imel pes ostrejša ušesa in zobe, da bo grizel in raztrgal žrtve, ki mu jih pokažejo.

Ker se je bila že seznanila z bedo, se je zdelo Magdalena ta skromna nagrada dragocenejša od milijonov, katere je bil nakopičil njen mož v blaginji.

Magdalena značaj je bil tak, da je pozabila na vse podlosti, katere so zahlevali od nje. Ni hotela misliti na razliko med ženo, kakršna je bila nekoč in kakršna je zdaj.

Takrat, ko se je seznanila z bratovščino Črne perunike v osamljeni vili, se ji je Monika de Royaljoie smilila. Že je hotela nastopiti v njeno zaščito in zabrusiti izkoriščevalcem v obraz, da so cinični in kruti. Toda, kmalu je zavrnila v sebi še zadnje ostanke plemenitosti in sočutja.

To se je pokazalo, ko jo je Dož vprašal, če hoče volunirati za grofico de Royaljoie. Brez najmanjšega obotavljanja je prevzela to nalogo.

In od tistega časa paži na vsak korak nesrečne žene. Njena dolžnost je skrbeti, da se grofica ne izmuzne svojim krvnikom. In to dolžnost izpolnjuje vestno.

S pomočjo pisem ali telefonskih pogovorov neprestano straši ubogo Moniko. Zagrozi ji, čim se hoče grofica otresti težkega bremena.

In volunka uživa, če se umakne grofica pod njenimi grožnjami v svoje sobe, kjer po cele dneve prejoča.

— Vsi pridejo na vrsto! — mrmra Magdalena zadovoljno. — Tudi jaz sem preživljala težke trenutke. Bila sem osramočena, oropana in izgnana iz lastnega doma. Toda kolo usode se neprestano suče. Zda, se je sreča meni zopet nasmešila, dočim je grofici de Royaljoie obrnila hrbet.

Spominjajte se slepih!

Največji verižnik na prestolu

Belgijski kralj Leopold II., velik prijatelj lepih žensk, je znal tako dobro verižiti, da je zapustil nad 300 milijonov

17. decembra 1909 je umrl belgijski kralj Leopold II., katerega smrt je povzročila senzacijo po vsem svetu. Prestol je zasedel leta 1865 po svojem očetu, ki je bil prvi belgijski kralj sploh. Poročil se je kot 18letni mladenič s habsburško princeso, katero mu je bil izbral oče. Zato ni čuda, da zakon ni bil tak, kakršni bi moral biti. Leopold II. je imel sicer smisel za državne posle, vendar se je pa bolj zanimal za gospodarske zadeve. Prvih 20 let je vladal vzorno, podpiral je znanost in umetnost in skrbel za splošni napredek države, leta 1885, ko je nastopila izrazito katoliška vlada, se je pa njegovo vladanje temeljito izpremenilo. Zgodovina menda ne pozna vladarja, ki bi bil kot kralj in človek tako zanimiv, kakor je Leopold II. Hrepenel je po vladi brez ustave, po moči in bogastvu. Najprej je bil kralj-reprezentant, potem kralj-trgovec, končno pa kralj-pustolovec. Iz kralja je postal lastnik hotelov, delničar vseh večjih delniških družb, ki so brezobzirno odirale zlasti domačine v afriškem Kongu, in prvi verižnik z zemljišči, tako da so znašali njegovi letni dohodki po 30 do 40 milijonov.

Pri tem je imel lahko roko in večno mlado srce. Kdo bi izračunal, koliko je napravil z balerinami in drugimi lepoticami v Parizu in v Franciji, kamor je najraje zahajal? Zadnja njegova ljubica je bila slavna plesalka Cleo de Merode. Ker je imel ljubavno razmerje z njo, so ga zlobni jeziki nazvali Cleopold. Plesalka je pa zatrjevala, da s kraljem nikoli ni imela ljubavnega razmerja. Seveda ji ni nihče verjel, kajti kralj ji je podelil naslov baronice Vaughan in jo vzel k sebi kot pravo ženo, čeprav je bila siromašna hčerka delovodje neke pariške livarne. Leopold II. je imel srečo v spekulacijah in ljubezni, v rodbini je bil pa nesrečen.

En sin mu je umrl l. 1869; tri hčere mu pa niso bile baš v ponos, kajti prvorojena hči Luisa, poročena z bratom bivšega bolgarskega kralja vojvodo Filipom Koburskim, je imela ljubavno razmerje z avstrijskim častnikom Matjašem, mlajša Stefaniya se je nesrečno poročila z avstrijskim prestolonaslednikom Rudolфом, najmlajša Klementina se pa ni smela poročiti s svojim izvoljencem princem Viktorjem Bonaparto, dokler je bil oče živ, čeprav je bila stara že 40 let. Kralj sicer ni delal posebnih časti svoji državi, pač pa je njegova zasluga, da si je Belgija gospodarsko zelo opomogla. Leta 1908 je prevzela Kongo proti odkupnini v znesku 100 milijonov fran-

kov. Na zunaj je bil ta največji verižnik na prestolu zelo simpatičen. V oporoki je zapustil trem hčeram iz prvega zakona samo 15 milijonov, kakor je podedoval po svojem očetu, čeprav so cenili njegovo premoženje najmanj na 300 milijonov.

Kljub temu ali pa baš zato je bil Leopold II. najpopularnější vladar in ves svet je govoril o njem. Znan je bil kot vladar, kot bogataš, kot verižnik in kot prijatelj lepih žensk. Zelo rad je potoval, ker ni imel nikjer obstanke. Zadnja leta se je mudil večinoma v gradu Balincourt pri Parizu, kjer je živela baronica Vaukhan, ki mu je rodila dva sina. Umrl je pred 20 leti kot pravi original na prestolu.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Prijatelj Trockega ustreljen

Iz Moskve poročajo o tragični usodi atentatorja na nemškega poslanika v Moskvi grofa Mirbacha, ki je bil leta 1919 ustreljen. Gre za pristaša opozicije pod vodstvom Trockega Blumkina. Blumkin je pobegnil na Ukrajino, pozneje je bil pa amnestiran in vrnil se je v Moskvo. Ko je bil Trocki izgnan, je Blumkin izposloval, da Stalinov režim ni nastopil proti njemu, čeprav je bilo notorično znano, da je vnet pristaša Trockega. Vendar so ga pa Stalnovi agenti stalno nadzorovali in namignili so mu, da bo strogo kaznovan, če bo še rovaril proti Stalinovemu režimu.

Pred meseci so Blumkina razkrinkali, da dopisuje s Trockim in ga informira o položaju v sovjetski Rusiji. Pa tudi to pot se je Blumkinu posrečilo prepričati Stalnovе agente, da ni kriv. Pred dobrimi 14 dnevi so pa Blumkina ponovno zasačili, ko je pošiljal v Carigrad Trockemu namenjena poročila. Čezvičajka je napravila z njim kratek proces. Obsojen je bil na smrt in ustreljen.

Razpoke, popokanje kože in rdeče lise bi pokazile najočarljivejše obraze, če bi jih

CRÈME SIMON

blagodejno ne obvarovala.

Ta odlična toaletna krema varuje vrhno plast ženske kože pred solncem, vetrom, hladom in mrazom.

PUDER & MILO SIMON - PARIS

Za vsak poedini komad popolna garancija! Dokazano najdovršenejši.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znak! — Na vprašanja brez znakov ne odgovarjamo — Najmanjši oglas Din 5 —

Budilke poceni

L. Vilhar urar LJUBI JANA Sv. Petra c. 36

Stanovanje za dijaka
petošolska real. gim. s hrano s l. jan. 1930 pri boljši rodbini v Ljubljani, iscem. Ponudbe sprejema gospa Hanuš, Ljubljana, Gregorčičeva 7. 2852

Orientalna oprema
originalna, brezhibna, napredna. — Na ogled pri Fran Škafar, mizarstvo, Rimska cesta. 2849

Gostilno ali kuhinjo
na prometnem kraju vaze v najem samostojna oseba z osebnimi pravicami. Ponudbe na naslov: A. Pantar, Sp. Otok 24, Radovljica. 2848

Več starinskih skrinj
lepih, po zelo ugodni ceni, prodam. Primereno za božična darila! Emil Koprivnikar, Ljubljana. 2847

Elektromotor Dynamo
istostrojni tok, 220 Volt, 15 HP — tvrdje Siemens-Schuckert prodaja Joško Majaron v Borovnici. 2846

Drva - Premog - Koks
pri družbi KURIVO, Dimsajka cesta 33. Javna skladišča. Telefon 343. 107/L

Krnarskega vajenca

sprejme trg. Semko, Miklošičeva cesta 14. 2833

20odstotne kronске bone

kupuje Puška švedionica, založni zavod d. d., Osijek, Desetičeva ul. 27. 110/L

Premog in drva

dobite najboljšo vrsto pri RUDOLF VELEPIČU, trgovina s kurivom, Ljubljana VII., Sv. Jerneja cesta št. 28. Telefon 2708. 101-L

Več gramofonov

prvovrstnih, po jako nizki ceni prodam. Naslov v upravi "Slov. Naroda". 2828

Vino opolo

zajamčeno pristno, za praznike oziroma ves december, čez ulico po Din 10. — brez mestne užiti-ne Din 7.50 v hotelu Bellevue, tudi v sodčih. Ne zamudite ugodne prilike! 2645

Budilke

žlečno jamstvo, Din 60. —, dobite samo pri tvrdci IVAN PAKIZ, — Ljubljana, Pred škofijo 15. 2805

Premog

in DRVA najboljšo vrsto dobavite

I. Pogačnik

Bohoričeva 5. Telefon 2059 94-L

Oglase
za božično številko
„SLOVENSKEGA NARODA“
sprejema naša uprava
do 23. t. m.

Naznanilo.

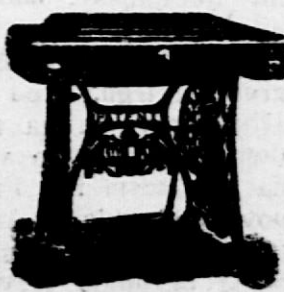
Od danes dalje skozi vs. praznike do preklica se toči čez ulico 1 Din ceneje po litru.

Gostilna pri Tratniku

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25

ŠIVALNI STROJI

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne — 15-letna garancija — Vezanje se poučuje pri nakupu brezplačno. PISALNI STROJI „ADLER“ — KOLESA iz prvih tovar „Dürkopp“, „Styrja“ — PLETILNI STROJI vedno v zalogi! — Posamezni deli koles in šivalnih strojev — Daje se tudi na obroke — Ceniki tranko in zastoni.

IVAN JAX i SIN, LJUBLJANA, Gosposvetska 2

Hotel „Črni orel“ - Maribor

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da otvorim na rojstni dan Njegovega Veličanstva vse najmoderneje urejene velike restavracijske prostore. Koncert godbe Drave dopoldne od 10. do 12. ure in zvečer od 20. do 24. ure. — Prvovrstna ljutomerska vina lastnega pridelka, izborna kuhinja in točna potrežba zasigurana. — Cene zmerne.

Cenjenim gostom se za obilen obisk priporočam

z odličnim spoštovanjem

Franc Zemljič -- hotelir

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja unprava "Slov. Naroda"